

Motieven en belemmeringen voor verlagen ruw eiwit in rantsoen

Bevindingen uit het project Koe en Eiwit

Minder eiwit voeren vraagt om verandering; in je mindset en in je bedrijfsvoering. Wat helpt en wat weerhoudt melkveehouders om naar 155RE te gaan, het doel van de praktijkpilot Koe en Eiwit? Die vraag is voorgelegd aan een aantal deelnemers en uitgewerkt in een rapport dat inzicht geeft in factoren die bijdragen aan een lager eiwitgehalte in het rantsoen en belemmerende uitdagingen die melkveehouders ervaren.

We hebben de belangrijkste bevindingen op een rijtje gezet.

Motivatie om minder eiwit te voeren: 'Rantsoenverbetering, economie en milieu'

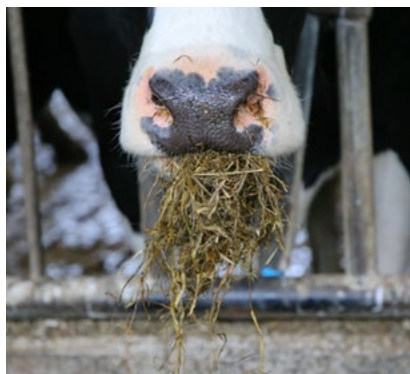

“Ik wil weten hoe ik het ruw eiwit kan verlagen, want als ik wacht tot het moet, ben ik te laat.”

Melkveehouders noemen meerdere motieven voor het verlagen van het eiwitgehalte in het voer, waaronder:

- **Rantsoenverbetering:** Veel melkveehouders willen hun voer- en ruwvoermanagement verbeteren om zowel de melkproductie als de diergezondheid te optimaliseren. Kennis is daarbij een belangrijke factor.
- **Economie:** Het verlagen van het eiwitgehalte bespaart kosten op mestafzet en voer.
- **Milieu:** Melkveehouders zien het verlagen van het ruw eiwit als een bijdrage aan het verminderen van stikstof- en ammoniakemissies.

De economische voordelen van minder eiwit

“Hoe minder ruw eiwit ik voer, hoe minder krachtvoer ik moet kopen, en eiwit is duur.”

Het verlagen van het ruw eiwit heeft niet alleen voordelen voor het milieu, maar ook voor de **financiën** van het bedrijf. De besparing op krachtvoer en vooral de lagere mestafzetkosten kunnen de economie aanzienlijk verbeteren.

Economische voordelen

- **Minder mestafzetkosten:** minder RE in het rantsoen verlaagt N-gehalte in de mest. Daardoor kan binnen de grens van 170 kg N uit drijfmest meer kuubs op het eigen land worden aangewend. Er hoeft dan minder drijfmest N afgezet te worden. Dit economisch voordeel is veel groter dan het nadeel dat elke kuub mestafzet minder N bevat, en je dus iets meer kuubs moet afzetten om het (lagere) N-overschot af te zetten.
- **Lagere voerkosten:** Het eigen ruwvoer goed benutten, vooral weidegras, verlaagt de voerkosten. De uitdaging is dan om het RE in het basisrantsoen laag te houden, zodat je minder hoeft te corrigeren met aangekocht voer.

Uitdagingen en belemmeringen

“Soms heb je veel last van droogte en andere keren van water. De tweede helft van vorig jaar hadden we te kampen met droge maïs, waardoor de vertering slechter was.”

Er zijn verschillende uitdagingen die melkveehouders tegenkomen:

- **Weeromstandigheden:** Droogte of teveel water kan de ruwvoeropbrengst en -kwaliteit beïnvloeden.
- **Voedervoorziening:** Het is moeilijk om het juiste OEB te verkrijgen, vooral met grasland dat moeilijker te sturen is dan maïs. Hoge N-efficiëntie en laag RE/KVem zijn belangrijke kengetallen waarop men let bij het opstellen van het rantsoen.
- **Bedrijfsstructuur:** Sommige melkveehouders hebben te maken met een **onvoorspelbare** grasgroei, bijvoorbeeld door stikstoflevering van veengrond. Belangrijk is flexibiliteit te creëren om bij te sturen, bijvoorbeeld door meerdere kuilen of meerdere krachtvoersoorten.

De **belemmeringen** van de melkveehouder om RE te verlagen zitten vooral op de verwachting dat:

- Minder RE in het voer een negatief effect gaat hebben op de **diergezondheid**
- De **melkproductie** terugloopt bij een rantsoen met minder eiwit

Gedrags- en mindsetfactoren

“Het is een kwestie van gewoon doen en dan ervaren. Als je eenmaal de keuze hebt gemaakt, heb je er niet veel invloed meer op.”

De houding en mindset van melkveehouders spelen een cruciale rol bij het al dan niet verlagen van het eiwitgehalte. Gedragsaspecten zoals **gemak, weerstand tegen verandering en regelgeving én motivatie** beïnvloeden het succes van de veranderingen in het rantsoen.

Aanbevelingen voor de toekomst

Op basis van de bevindingen uit het project zijn er verschillende aanbevelingen:

- **Duidelijke doelen stellen** voor het ruw eiwitgehalte, met een onderscheid tussen volledige gras- en niet volledige grasbedrijven.
- **Betrouwbare data gebruiken** om RE in het totale rantsoen vast te stellen en het effect van het verlagen van RE te monitoren, zoals effecten op melkproductie en ammoniakemissie.
- **Kennisdeling en samenwerking** tussen melkveehouders, experts en onderzoekers blijven stimuleren.

“Als we deze kant opgaan, willen we voorbereid zijn.”

Tot slot:

Leren van elkaar en samen aan de slag

De praktijkpilot ‘Koe en Eiwit’ benadrukt het belang van kennisdeling en samenwerken om het voerspoor toekomstbestendig te maken. Als melkveehouders de juiste ondersteuning en kennis krijgen, kunnen ze stap voor stap naar een lager ruw eiwitgehalte werken, zonder de melkproductie of diergezondheid in gevaar te brengen.

Dit artikel is gebaseerd op uitspraken en discussies tijdens bijeenkomsten. In andere artikelen en de jaarlijkse tussenrapportage volgt meer informatie uit de praktijkpilot Koe en Eiwit, inclusief het deelproject over diergezondheid.

Voor meer informatie, [zie het volledige rapport via https://doi.org/10.18174/689774](https://doi.org/10.18174/689774) of neem contact op met Paul Galama, projectleider, via paul.galama@wur.nl.